

Od poloviny 80. let se setkáváme s grafickými listy Ondřeje Michálka na nejrůznějších mezinárodních přehlídkách. Jsou charakteristické šedomodrou tonalitou, na jejímž pozadí se odehrávají srážky či prolínání zdánlivě chaoticky splétaných struktur s ostrými světelnými výboji nebo barevnými akcenty. Původ všech těchto hnízd, chuchvalců nebo otepí nám zůstává utajen, protože při bližším pohledu prozrazují, že jsou příliš umělé na to, aby mohly být pokládány za díla zvířat nebo nositelů primitivních kultur. Zato světlo, jež tyto kreace doprovází, nás nenechává na pochybách, že je lidským zásahem, jednou agresivním, jindy zvolna doznívajícím. Znovu však před námi vyvstávají otázky, snažíme-li se dešifrovat zobrazené děje a domýšlet jejich smysl. To je přibližný půdorys a operační prostor Michálkovy grafické imaginace v tomto období.

Na začátku 90. let začíná Ondřej Michálek pracovat se strukturou dřeva, vznikají první tisky z překližek a velkoformátové monotypy, často v kombinaci s dalšími technikami. S proměnou textury se mění i role světelného akcentu v obraze, který nyní na sebe bere podobu „bubliny“, iniciály imaginárního sdělení nebo může posléze zcela zmizet. Od roku 1996 pak vstupují výrazněji do Michálkových listů – ve dvou různých cyklech prací – prvky předmětného světa: v podobě tváří „nalezců“ v kresbě dřeva anebo nádob vystupujících v dějích imaginárních zátiší.

Cyklus *Útočiště* a *Odpočívadla*, jak Michálek nazývá své poslední práce, navazuje na předchozí cykly prací jak po formální, tak i obsahové stránce, byť uvádí pro autora nové téma. Příbytky pro lidské či jiné osudy, prozatím nebo už bez jejich obyvatel, nám nabízejí – tak jak je pro Ondřeje Michálka typické – opět otázky. Nevíme, zda tyto podivné stavby vznikly neumělým budovatelským úsilím primitiva nebo zda jsou jen záznamem postupného rozpadu ambic nějaké vzdálené doby. Zjistíme však s úlevou, že do takto pojatého díla – jako nekonečné „alegorie“ – můžeme snadno vstoupit skrze naše vlastní nejednoznačné příběhy.

Olga Badalíková

Text skládačky k výstavě v Esch-sur-Alzette roku 2002